2-ാം സ്കന്ദം ആരംഭം

ഏതാവാൻ സാംഖ്യയോഗാഭ്യാം സ്വധർമ്മപരിനിഷ്ഠയാ
ജന്മലാഭ: പര: പുംസാമന്തേ നാരായണസ്മൃതി: (2-1-6)
സ സർവ്വധീവൃത്ത്യനുഭൂതസർവ ആത്മാ യഥാ സ്വപ്നജനേക്ഷിതൈക:
തം സത്യമാനന്ദനിധിം ഭജേത നാന്യത്ര സജ്ജേദ്യത ആത്മപാത: (2-1-39)

ശുകമുനി പറഞ്ഞു:
രാജൻ, ഉന്നതമായൊരുചോദ്യം തന്നെയത്. മനുഷ്യൻ സാധാരണയായി നശ്വരമായ വസ്തുവകകളിൽ ആസക്തനാണ്. അതേ വസ്തുക്കളെ 'ഞാൻ' എന്നുകരുതി കൂടുതൽ സുഖം നൽകുന്ന വസ്തുക്കളെ മാത്രമറിഞ്ഞ് അവൻ ജീവിക്കുന്നു. മനുഷ്യജന്മത്തിൻെറ ലക്ഷ്യംതന്നെ മരണസമയത്ത് പരമപുരുഷനായ ശ്രീകൃഷ്ണനെ (നാരായണനെ) ഓർക്കാൻ കഴിയുക എന്നതാണ്. ആയത് ധാർമ്മീകജീവിതത്തിലൂടെയോ യോഗമാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെയോ നേടാവുന്നതാണ്. രാജർഷിയായ ഖട്വാംഗൻ കേവലമൊരുമണിക്കൂർമാത്രമേ മരണത്തിനുമുൻപ് സമയമുള്ളൂ എന്നറിഞ്ഞ് സർവ്വതും ത്യജിച്ച് സ്വയം ഭഗവാനിൽവിലീനനായി. സ്വന്തം മോക്ഷപ്രാപ്തിക്കുവേണ്ടി ശ്രമിച്ചില്ലെങ്കിൽ നീണ്ടൊരു ജീവിതംകൊണ്ടെന്താണു പ്രയോജനം? മരണമടുക്കുമ്പോഴേയ്ക്കും മനുഷ്യൻ അവൻെറ എല്ലാ കെട്ടുപാടുകളിൽനിന്നും, സ്വന്തം ശരീരത്തോടു പോലുമുള്ള ആസക്തിയിൽനിന്നും മുക്തനാവണം. ശാന്തവുംശുദ്ധവുമായ ഒരിടത്തുപോയി 'ഓം' എന്ന ദിവ്യമന്ത്രം ധ്യാനിച്ചുകഴിയണം. പരമപുരുഷൻെറ ഏതെങ്കിലുമൊരവയവത്തെ ധ്യാനത്തിൽ ദർശിച്ച് അവിടുത്തോടുള്ള ഭക്തിയുംപ്രേമവും വർദ്ധിപ്പിച്ച് മറ്റൊന്നിലും താത്പര്യമില്ലാത്ത അവസ്ഥയിലെത്തണം. ഈ ധ്യാനം മനോമാലിന്യങ്ങളെ അകറ്റി മനസ്സിൽ ദിവ്യഭക്തിയും പ്രേമവും നിറയ്ക്കുന്നു. താമസംവിനാ അവൻ പരമപദം പ്രാപിക്കയും ചെയ്യും.

ഇനി ഭഗവാൻെറപരമദിവ്യരൂപം നിങ്ങളുടെ ധ്യാനത്തിനുവേണ്ടി വിവരിച്ചുതരാം. അത് വിശ്വത്തിൻെറ പ്രതിഭാസരൂപങ്ങളായ പഞ്ചഭൂതങ്ങളും (ഭൂമി, വെള്ളം, അഗ്നി, വായു, ആകാശം) അഹങ്കാരവും ബുദ്ധിയും എല്ലാത്തിൻേറയും സത്തടങ്ങിയതുമത്രെ. ചുരുക്കത്തിൽ നാം കാണുന്ന ഈ വിശ്വമത്രയും ഭഗവൽ ശരീരമാകുന്നു. ഭൂമിക്കുതാഴെയുള്ളയിടങ്ങൾ (പാതാളം, സതാതളം, മഹാതളം, തലാതളം, വിതളം, സുതലം, അതലം), ഭഗവൽപ്പാദങ്ങൾ, പാദപ്രതലം, ഞെരിയാണികൾ, കാൽവണ്ണകൾ, കാൽമുട്ടുകൾ, തുടകൾ, എന്നിവയത്രെ. ഭൂമി അവിടുത്തെ അരക്കെട്ടാണ്. ഭൂമിക്കുമുകളിലുള്ളയിടങ്ങൾ (ഭൂവർലോകം, സ്വർലോകം, മഹർലോകം, ജനലോകം, തപോലോകം, സത്യലോകം) ഭഗവൽനാഭി, നെഞ്ച്, കഴുത്ത്, മുഖം, പുരികങ്ങൾ, തല എന്നിവയാണ്. മായ അവിടുത്തെ പുഞ്ചിരിയത്രെ. ദൈവീകത അവിടുത്തെ ഇന്ദ്രിയങ്ങളും ആകാശം കണ്ണുകളും, സൂര്യൻ കാഴ്ചയും, രാത്രിപകലുകൾ കൺപോളകളുമാകുന്നു. രാജാവേ, സമുദ്രമവിടുത്തെ ആമാശയവും പർവ്വതങ്ങൾ എല്ലുകളും നദികൾ രക്തധമനികളുമത്രെ. മരങ്ങൾരോമങ്ങളും മൃഗങ്ങളും മനുഷ്യരും ദേവന്മാരും അവിടുത്തെ ശരീരഭാഗങ്ങളുമത്രെ. അവിടുന്നല്ലാതെ മറ്റൊന്നുംതന്നെയില്ല. ഈ വിശ്വംമുഴുവൻ ആ ദിവ്യമഹിമകൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതേശ്രീകൃഷ്ണനിൽത്തന്നെ താങ്കളും ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.

സ്വപ്നം കാണുന്നയാൾ തൻെറ സ്വപ്നത്തിൽ പലേ രൂപങ്ങളുണ്ടാക്കി അവനവനെത്തന്നെ കാണുന്നപോലെ പരമാത്മാവായ ശ്രീകൃഷ്ണൻതന്നെയാണ് എല്ലാവരുടേയും ബുദ്ധിവ്യാപാരങ്ങളിലൂടെ എല്ലാം അനുഭവിക്കുന്നത്. അദ്ദേഹം എല്ലാവിധ നിലനിൽപ്പിൻേറയും ആനന്ദത്തിൻേറയും ഇരിപ്പിടമാണ്. ഒരുവൻ മറ്റൊന്നിനേയും ആശ്രയിക്കാതെ അവിടുത്തെ പൂജിച്ച് കഴിയുന്നില്ലെങ്കിൽ സ്വന്തം പതനത്തിലേക്കുള്ള വഴി തെളിയിക്കുകയത്രേ ചെയ്യുന്നത്.

ഇത്ഥം മുനിസ്തൂപരമേദ്യവസ്ഥിതോ
വിജ്ഞാനദൃഗ്വീര്യസുരന്ധിതാശയ:
സ്വപാർഷ്ണിനാ*ff*പീഡ്യ ഗുദം തതോ*f*നിലം
സ്ഥാനേഷു ഷട്സൂന്നമയേജ്ജിതക്ലമ: (2-2-19)

ശുകൻ തുടർന്നു.
ഏതൊരു ധ്യാനമാർഗ്ഗമാണോ ബ്രഹ്മാവ് സൃഷ്ടിക്കുവേണ്ടശക്തി കിട്ടുന്നതിനായി അവലംബിക്കുന്നത്, ആ ധ്യാനത്തെപ്പറ്റി ഞാൻ പറഞ്ഞുതന്നുകഴിഞ്ഞു. പക്ഷെ ധ്യാനത്തെിനു തടസ്സം നിൽക്കുന്നത് സുഖാസക്തിയും ഇന്ദ്രിയങ്ങളിലുള്ള ആകർഷണവുമാണ്. എങ്കിലും ബുദ്ധിയുള്ള മനുഷ്യൻ ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ ജീവിക്കാൻ അത്യാവശ്യമായ ഉപകരണങ്ങളായി മാത്രം കാണുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ മനുഷ്യൻെറ ആവശ്യങ്ങൾ വളരെ ചെറുതാണല്ലൊ. കിടന്നുറങ്ങാൻ ഭൂമിയുണ്ട്. അകത്ത് വായു, തലവയ്ക്കാൻ കൈകൾ, ആഹാര നീഹാരത്തിനായി കൈപ്പത്തികൾ, വഴിയരികിലെ കീറത്തുണി നാണം മറയ്ക്കുവാൻ, നിസ്വാർത്ഥമായി ഫലംതരുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾ, ദാഹമകറ്റാൻ നദികൾ, ഗുഹകളുടെ സുരക്ഷിതത്വം, എല്ലാറ്റിനുമുപരി രക്ഷിക്കാനും പരമലക്ഷ്യ പ്രാപ്തിക്കുമായി ഭഗവാൻ. പിന്നെ ധനവാൻെറപക്കൽ കൈനീട്ടേണ്ടതായുണ്ടോ?

മറ്റൊരുധ്യാനമാർഗ്ഗം ഞാൻ പറഞ്ഞുതരാം. ഹൃദയകമലത്തിൽ, നാലുകൈകളിലും ശംഖ്, ചക്രം, ഗദ, പങ്കജം ഇവയോടുകൂടിയ തള്ളവിരൽവലുപ്പത്തിലുള്ള കൃഷ്ണഭഗവാൻെറരൂപം ധ്യാനിക്കുക. അതിസുന്ദരങ്ങളായ വലിയകണ്ണുകളോടെ മനോഹരമായ പുഞ്ചിരിയുംതൂകി മഞ്ഞപ്പട്ടുടുത്ത് ആടയാഭരണങ്ങളണിഞ്ഞ് ആ ദിവ്യരൂപം കാണപ്പെടുന്നു. മനസ്സുശാന്തമാവുംവരെ ഉള്ളിലീരൂപം വീണ്ടുംവീണ്ടും ദൃശ്യവൽക്കരിക്കുക. ഭഗവാൻെറ ഒരവയവത്തിൽ അതു പരിപൂർണ്ണമായി മനസ്സിൽ പതിയുംവരെ ശ്രദ്ധകേന്ദ്രീകരിക്കുക. പിന്നീട് മറ്റൊരവയവത്തിലേക്ക് ശ്രദ്ധമാറ്റി ധ്യാനിക്കുക. അങ്ങിനെ ആ ദിവ്യരൂപത്തിലെ ഓരോഅംശവും മനസ്സിൽ നിറച്ച് അതിനെ ശുദ്ധീകരിച്ച് നിർഗ്ഗുണ നിരാകാരമായ ആ തേജസ്സ്, സർവ്വസാക്ഷിയായ ആ ബോധസ്വരൂപം സാക്ഷാത്കരിക്കാനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പു പൂർത്തിയാക്കുക. പരീക്ഷിത്ത്രാജൻ, ഇനി ശരീരമുപേക്ഷിക്കേണ്ട രീതികളെപ്പറ്റി പറഞ്ഞുതരാം. ധ്യാനാസനത്തിലിരുന്ന് പ്രാണായാമം പരിശീലിക്കുകയും ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ ഓരോന്നായി അതിൻെറ സംഗവസ്തുക്കളിൽനിന്നും പിൻവലിക്കാൻ കഴിയുകയും വേണം. പിന്നെ മനോനിയന്ത്രണം വരുത്തണം. ആത്മാനാത്മവിവേകത്തിൽക്കൂടി ധ്യാനത്തിൽമുഴുകണം. അവസാനമായി ഇനിപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ ശരീരമുപേക്ഷിക്കാം.

ഗുദദ്വാരം കാലുകൊണ്ടമർത്തിപ്പിടിച്ച് ആന്തരവായുക്കളെ ആറുബോധചക്രങ്ങളിലൂടെ മുകളിലേക്കു യർത്തണം. മണിപൂരകത്തിൽനിന്ന് അനാഹതചക്രത്തിലേക്ക്, പിന്നെ കാരണത്തോടുകൂടി കണ്ഠ നാളത്തിലേക്കും. ഏഴുദ്വാരങ്ങളുമടച്ച് (കണ്ണുകൾ, മൂക്ക്, ചെവി, വായ) ആന്തരവായുവിനെ പുരിക മദ്ധ്യത്തിലേക്കുയർത്തണം. സ്വർഗ്ഗസന്ദർശനവും സുഖവുമാസ്വദിക്കാൻ താത്പ്പര്യമില്ലാത്തവനെങ്കിൽ സ്വയം സഹസ്രാരധാരയിലൂടെ (ആയിരം ഇതളുകളുള്ള താമര) ഭഗവാനിൽ സമർപ്പിക്കണം. ശിരസ്സിൻെറ മുകളിലുള്ള ബ്രഹ്മരന്ധ്രത്തിലൂടെ ശരീരമുപേക്ഷിച്ച് പുറത്തുകടക്കണം. മുക്തി ഇപ്പോൾ ഇവിടെവെച്ചാണ്. സ്വർഗ്ഗവാസം കാംക്ഷിക്കുന്നവനെങ്കിൽ മനസ്സുകൊണ്ട് ഉപരിലോകങ്ങളിൽനിന്ന് ഉന്നതങ്ങളിലേക്കു കയറി ലോകചക്രങ്ങൾ തീരുന്നതുവരെ ചുറ്റിക്കറങ്ങി അവസാനം സാക്ഷാത്കാരത്തേയും മുക്തിയേയും പ്രാപിക്കുന്നു. ഇതാണ് മുക്തിക്കുള്ള രണ്ടുമാർഗ്ഗങ്ങൾ. ഈ ലക്ഷ്യപ്രാപ്തി നേടിയവന് തിരികെ ഭൂമിയിൽ മടങ്ങി വരേണ്ടതില്ല.

ഇതുമാത്രമാണ് പരീക്ഷിത്തേ, മനുഷ്യനുചെയ്യാവുന്ന ഏറ്റവുംവലിയ സാധന. അതു ശ്രീകൃഷ്ണ ഭഗവാനിൽ ഏകോന്മുഖമായഭക്തി വളർത്തുന്നു.

അകാമസ്സർവ്വകാമോ വാ മോക്ഷകാമ ഉദാരധീ:
തീവ്രേണ ഭക്തിയോഗേന യജേത പുരുഷം പരം (2-3-10)
ജീവഞ്ഛവോ ഭഗവതാംഘ്രിരേണും
ന ജാതു മർത്ത്യോƒഭിലഭേത യസ്തു
ശ്രീവിഷ്ണുപദ്യാ മനുജസ്തുളസ്യാ
ശ്ശ്വസഞ്ഛവോ യസ്തു ന വേദ ഗന്ധം (2-3-23)

ശുകമുനി തുടർന്നു:
രാജൻ, മനുഷ്യൻ തൻെറ അന്ത്യകാലമടുക്കുമ്പോൾ ചെയ്യേണ്ടതെന്താണെന്നു പറഞ്ഞുതന്നുവല്ലൊ. പക്ഷെ പരമമോക്ഷമല്ലാതെ മറ്റാഗ്രഹങ്ങൾ സാധിക്കുന്നതിനായും ആളുകൾ ഭഗവാൻെറ പ്രഭാവങ്ങളെ പൂജിക്കാറുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന് ജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിനായി ബൃഹസ്പതിയെ. സമ്പത്തിനായി വസുവിനെ. ഭക്ഷണത്തിനായി അദിതിയെ. സ്വർഗ്ഗത്തിനായി ആദിത്യനെ. ആയുസ്സിനായി അശ്വിനീ ദേവകളെ. വ്യക്തിപരമായ ഐശ്വര്യത്തിനായി ഗന്ധർവ്വനെ. സൽഭാര്യയെക്കിട്ടാൻ ഉർവ്വശിയെ. സൽജീവിതത്തിനും പ്രശസ്തിക്കും വേണ്ടി വിഷ്ണുവിനെ. ശരീരശക്തിക്കായി ഹനുമാനെ. എല്ലാ ആഗ്രഹങ്ങളും അവസാനിപ്പിക്കാനായി ശ്രീകൃഷ്ണനെ. ചിലർ ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ ഊർജ്ജസ്വലമാക്കാൻ ഇന്ദ്രനെ പൂജിക്കുന്നു. ഐശ്വര്യത്തിന് മായയെ പൂജിക്കുന്നു. അവസാനിക്കാത്ത ഊർജ്ജത്തിനുവേണ്ടി അഗ്നിദേവനേയും ശക്തിക്കായി രുദ്രനേയും സ്ഥാനമാനലബ്ധിക്കായി രണ്ടു വിശ്വമാതാക്കളേയും നേതൃത്വലബ്ധിക്കായി ബ്രഹ്മാവിനേയും ആപത്തിൽ നിന്നുളള സംരക്ഷണത്തിനായി യക്ഷനേയും സന്താനസൌഭാഗ്യത്തിനായി പ്രജാപതിയേയും ആളുകൾ പൂജിക്കുന്നു. പക്ഷെ ഒരു സൽപുരുഷൻ ഏതെങ്കിലും ആഗ്രഹപൂരണത്തിനായാലും അല്ലെങ്കിലും, മോക്ഷത്തിനാണെങ്കിലും അല്ലെങ്കിലും, ആ പരമപുരുഷനായഭഗവാനിൽ അത്യധികം ഭക്തിയുള്ളവനായിരിക്കും. ഭഗവാൻെറ സൽക്കഥകൾ കേട്ടുംപറഞ്ഞും ഇങ്ങിനെ ഭക്തിയുണർന്ന മനസ്സിൽനിന്ന് ഇന്ദ്രിയസുഖങ്ങളോടുള്ള ആസക്തി കുറഞ്ഞുവരുന്നു. ഭഗവൽകഥകളിൽ രസമറിഞ്ഞ ഒരുവനിൽ മറ്റൊന്നിലും താല്പര്യം തന്നെയില്ലാതാവുന്നു.

ശൗനകൻ സൂതനോട് പറഞ്ഞു:
ഇങ്ങിനെ മനസ്സുണർത്തുന്ന കാര്യങ്ങൾ കേട്ടിട്ട് പരീക്ഷിത്തെന്തു ചെയ്തു?. പരീക്ഷിത്ത് ഭഗവൽഭക്തനും പ്രേമിയുമാണ്. ശുകനാകട്ടെ പരമപദംസാക്ഷാത്കരിച്ച മുനിവര്യനും. അദ്ദേഹം ഭഗവാൻ കൃഷ്ണനിൽ അത്യന്തം ഭക്തിയുള്ളയാളാണ്. അവരുടെ സംഭാഷണം സ്വാഭാവികമായും ഭക്തിസാന്ദ്രമായിരുന്നു എന്നു പറയേണ്ടതില്ല. ഏതൊരുജീവിതമാണ് ഭഗവാനിൽ സ്വയം അർപ്പിക്കാതെ ധന്യമാവുന്നത്? മരങ്ങൾ ജീവിക്കുന്നു. കൊല്ലൻെറ ആലയിലെ ഉല ശ്വസിക്കുന്നു. മൃഗങ്ങൾ സന്താനോൽപാദനം നടത്തുന്നു. ഭഗവാൻ കൃഷ്ണൻെറ അവതാരകഥകൾ കേൾക്കാത്ത മനുഷ്യൻ ഒരു നായയേക്കാൾ ഭേദപ്പെട്ടവനല്ല. അവൻെറചെവികൾ വെറുംതുളകൾ മാത്രം. ഭഗവൽനാമമുരുവിടാത്തവൻെറ നാവ് തവളയുടെ നാവുപോലെയത്രെ. ഭഗവത്സമരണയിൽ കുനിക്കാത്തതല ഒരു ഭാരംതന്നെയാണ്. ഭഗവാനെത്തൊഴാത്ത കൈകൾ മരിച്ചവൻെറ കൈകൾക്ക് സമം. ഭഗവാൻ വിഷ്ണുവിൻെറരൂപം ദർശിക്കാത്ത കണ്ണുകൾ മയിൽപ്പീലിക്കണ്ണുകൾ പോലെ നിർജ്ജീവം. പുണ്യസ്ഥലങ്ങൾ സന്ദർശിക്കാത്ത കാലുകൾ മരങ്ങളുടെ വേരുകൾപോലെയാണ്. ഭക്തജനങ്ങളുടെ പാദരേണുക്കളിൽ മുങ്ങാത്ത മനുഷ്യൻ ജീവച്ഛവമാണ്. ഭഗവൽപ്പാദത്തിലർച്ചനചെയ്ത തുളസീദളങ്ങൾഭക്തിയോടെ ചുണ്ടിൽത്തൊട്ടു സ്വീകരിക്കാത്തവനും അങ്ങിനെയത്രെ.

ഭഗവൽനാമസ്മരണയിലലിയാത്ത ഹൃദയം കല്ലുപോലെകഠിനമാണ്. ഹൃദയം ഭഗവൽനാമസ്മരണ യിലലിയുമ്പോൾ കണ്ണുകൾ ആനന്ദബാഷ്പം പൊഴിക്കുന്നു. രോമാഞ്ചവും ദിവ്യപ്രേമവും ഉണർന്നു വരുന്നു. ഭഗവൽപ്രേമരഹിതമായ ജീവിതംതന്നെ തിന്മയത്രെ.

യത്കീർത്തനം യത്സ്മരണം യദീക്ഷണം
യദ്വന്ദനം യച്ഛ്രവണം യദർഹണം
ലോകസ്യ സദ്യോ വിധുനോതി കൽമഷം
തസ്മൈ സുഭദ്രശ്രവസേ നമോ നമ: (2–4–15)
ശ്രീയ: പതിർയജ്ഞപതി: പ്രജാപതിർ
ധിയാം പതിർല്ലോകപതിർദ്ധരാപതി:
പതിർഗ്ഗതിശ്ചാന്ധകവൃഷ്ണിസാത്വതാം
പ്രസീദതാം മേ ഭഗവാൻ സതാം പതി: (2–4–20)

സൂതൻ പറഞ്ഞു:
ആത്മീയവിജ്ഞാനം തുളുമ്പുന്ന ശുകമുനിയുടെ വാക്കുകൾ കേട്ട് പരീക്ഷിത്തിൻെറ അജ്ഞത നീങ്ങിത്തുടങ്ങി. കൂടുതൽ ഭഗവൽകഥകൾക്കായി അദ്ദേഹം മുനിയോടഭ്യർത്ഥിച്ചു.

പരീക്ഷിത്ത് ശുകമുനിയോടു ചോദിച്ചു.
“അങ്ങയുടെ ഈ ചുരുങ്ങിയവാക്കുകൾകൊണ്ടുതന്നെ എന്നിലെ അജ്ഞതയുടെ മറ നീങ്ങിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഭഗവൽക്കഥകളും മഹാലീലകളും ഇനിയും പറഞ്ഞുതരുവാൻ ഞാൻ അങ്ങയോടപേക്ഷിക്കുന്നു. ആ നിന്തിരുവടി എങ്ങിനെയാണ് സൃഷ്ടിസ്ഥിതി സംഹാരങ്ങൾ നടത്തുന്നതെന്ന് പറഞ്ഞു തന്നാലും.”

രാജാവിൻെറ അപേക്ഷ കേട്ടിട്ട് ഭഗവാനെ സ്മരിച്ചു നമസ്കരിച്ച് കഥാകഥനത്തിനുവേണ്ട അനുഗ്രഹാശിസ്സുകൾക്കായി ശുകമുനി ഇപ്രകാരം പ്രാർത്ഥിച്ചു: പൂർണ്ണമായ ഉദ്ദേശ്യലക്ഷ്യങ്ങളോടെ യാണെങ്കിലും യാതൊരുവിധ ആവശ്യങ്ങളും ആയാസവും ഇല്ലാതെ ലീലാവിലാസങ്ങളായി ഈ ജഗത്തിനെ സൃഷ്ടിച്ചു കാത്തു രക്ഷിച്ചു സംഹരിച്ച് വിലസുന്ന ആ പരമാത്മസ്വരൂപനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു. കാരണത്തിനും യുക്തിക്കുമതീതനും എല്ലാജീവികളുടേയും മനോനിയന്താവുമായ അവിടേയ്ക്കു നമസ്കാരം. ധാർമ്മിക ജീവിതം നയിക്കുന്നവരുടെ ദു:ഖം നശിപ്പിക്കുന്നവനും അധർമ്മതിന്മകളുടെ ഹന്താവും നിഷ്പക്ഷമതിയും മോക്ഷകാംക്ഷികൾക്ക് സാക്ഷാത്ക്കാരം കൊടുക്കുന്നവനുമായ നിന്തിരുവടിക്കു നമസ്കാരം. ഭക്തരുടെ ഉറ്റബന്ധുവും ഹൃദയത്തിൽ പ്രേമമില്ലാത്തവരിൽ നിന്നുമേറെ അകലത്തിലുള്ളവനുമായ അങ്ങേക്കു നമസ്കാരം. ആരുടെ അപദാനങ്ങൾ കേട്ടിട്ടാണോ, ആരേക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുമ്പോഴാണോ, ആരെ ദർശിക്കുമ്പോഴാണോ, ആരെ വന്ദിക്കുമ്പോഴാണോ, മനുഷ്യർക്കവരുടെ പാപങ്ങളിൽനിന്നു മോചനം ലഭിക്കുന്നത്, ആ നിന്തുരുവടിയെ ഞാൻ നമിക്കുന്നു. ആയാസരഹിതമായി, വിജ്ഞാനസമ്പന്നനു മോക്ഷപ്രാപ്തിയേകുന്ന ആ ഭഗവാനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു. സർവ്വൈശ്വര്യങ്ങളുടേയും നിറകുടവും ബുദ്ധിശക്തികളുടെ ഇരിപ്പിടവും സർവ്വപ്രാണികളുടേയും സ്വാമിയും വിശ്വത്തിൻെറ നാഥനും ഭൂമിയുടെ നിയന്താവുമായ അങ്ങെന്നിൽ അനുഗ്രഹം ചൊരിയട്ടെ. സർവ്വമാനവികതക്കും അന്ധനും അജ്ഞാനിക്കും കോപിഷ്ഠനും വിഷയാസക്തനും മാമുനിമാർക്കും കൃഷ്ണഭക്തൻമാർക്കും ദിവ്യന്മാർക്കുപ്രത്യേകിച്ചും അഭയം നൽകുന്നവന് എൻെറ നമോവാകം. അവിടുത്തെ പാദാരവിന്ദങ്ങളെ ധ്യാനിക്കുന്നവർക്ക് മോക്ഷം സാദ്ധ്യമത്രെ. അവരുടെ ഹൃദയം നിർമ്മലമാവുകയും സാക്ഷാത്ക്കാരമുണ്ടാവുകയും ചെയ്യും. ആ നിന്തുരുവടിതന്നെയാണ് എല്ലാ ജീവജാലങ്ങളിലും, സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട എല്ലാറ്റിലും പഞ്ചഭൂതാംശങ്ങളായി പ്രവേശിച്ച് തൻെറ സാന്നിദ്ധ്യംകൊണ്ട് ജീവനേകുന്നത്. ആ പരമപുരുഷൻ എൻെറ കഥാകഥനത്തെ ജീവസ്സുറ്റതാക്കട്ടെ. എൻെറപിതാമഹനും ഗുരുവുമായ ശ്രീവ്യാസഭഗവാനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു. “പരീക്ഷിത്തേ, ഈ കഥകൾ ആദ്യമായി ബ്രഹ്മാവ് നാരദമുനിയോടാണു പറഞ്ഞത്. ശ്രദ്ധയോടെ കേട്ടാലും.”

ദ്രവ്യം കർമ്മ ച കാലശ്ച സ്വഭാവോ ജീവ ഏവ ച
വാസുദേവാത് പരോ ബ്രഹ്മന്നചാന്യോ*f*ർത്ഥോ*f*സ്തിതത്ത്വത: (2-5-14)
നാരായണോപരോ യോഗോ നാരായണപരം തപ:
നാരായണപരം ജ്ഞാനം നാരായണപരാ ഗതി: (2-5-16)
കാര്യകാരണകർത്തൃത്വേ ദ്രവ്യജ്ഞാനക്രിയാശ്രയാ:
ബധ്നന്തി നിത്യദാ മുക്തം മായിനം പുരുഷം ഗുണാ: (2-5-19)

ശുകമുനി പറഞ്ഞു.
നാരദൻ ഇതേ ചോദ്യം ബ്രഹ്മാവിനോടു ചോദിക്കുകയുണ്ടായി. ഉത്തരമായി സൃഷ്ടികർത്താവ് വെളിപ്പെടുത്തിയ സത്യത്തെ ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് വിവരിച്ചു തരാം.

നാരദൻ ചോദിച്ചു: “പ്രഭോ, അങ്ങ് തപസ്സും ധ്യാനവും ചെയ്തു എന്നതിൽനിന്നും അങ്ങേക്കുപരിയായി ആരോ ഉണ്ടെന്ന നിഗമനത്തിലാണ് ഞാൻ എത്തിച്ചേർന്നിരിക്കുന്നത്. ആരാണവിടുത്തെ നിലനിർത്തി ഈ സൃഷ്ടികൾക്കുവേണ്ട ഊർജ്ജവും ദ്രവ്യവും പ്രദാനം ചെയ്യുന്നത്?”

ബ്രഹ്മാവു പറഞ്ഞു: മകനേ, നിൻെറ ചോദ്യത്തെ ഞാൻ സ്വാഗതം ചെയ്യുന്നു. കാരണം, പരമാത്മാവിനെപ്പറ്റിയോർക്കാനും പറയാനും ദിവ്യമഹിമകൾ വാഴ്ത്താനുമുള്ള അവസരമാണല്ലോ എനിക്കു ലഭിക്കുന്നത്. എല്ലാറ്റിനുമുപരിയായുള്ള ആ നാഥനാണ് ശരിയായ സൃഷ്ടികർത്താവ്. ഞാനല്ലതന്നെ. വിഡ്ഢികളാണ് എന്നെ സൃഷ്ടാവെന്നു കരുതുന്നത്. അവരാണ് ശരീരത്തെ ആത്മാവെന്നുകരുതി ശരീരോപാധികളെ സ്വന്തമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നത്. സത്യംപറഞ്ഞാൽ ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാനല്ലാതെ ഒന്നുമില്ല. ആ നാഥൻ മാത്രമേയുള്ളൂ. യാതൊരു ദ്രവ്യവും വസ്തുവും പ്രവർത്തനവും കാലവും പ്രകൃതിയും ജീവികളും ഇല്ലതന്നെ. ആ നാഥൻ മാത്രമേയുള്ളൂ. യോഗധ്യാനങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യം നാരായണനത്രെ. തപസ്സും വിജ്ഞാനയോഗങ്ങളും അതേ നാരായണനെത്തേടിത്തന്നെ. ഒരുവൻെറ വിധിനിയോഗവും അന്തിമമായി അവിടെത്തന്നെ. നാരായണനാകട്ടെ മൂന്നുഗുണങ്ങൾക്കുമതീതനാണ് (പവിത്രത അല്ലെങ്കിൽ സത്വഗുണം, പ്രവർത്തനപരത അല്ലെങ്കിൽ രജോഗുണം, നിഷ്ക്രിയത്വം അല്ലെങ്കിൽ തമോഗുണം). വ്യക്തിപരമായി ആത്മാവിനെ ഈ ഗുണങ്ങൾ ബന്ധിപ്പിക്കുന്നു. അന്തിമവിശകലനത്തിൽ, പരിപൂർണ്ണ സ്വതന്ത്രനെങ്കിൽകൂടി, കർമ്മം, കർമ്മോപകരണങ്ങൾ, ‘ഞാൻ ചെയ്യുന്നു’ എന്ന അഭിമാനം, എന്നീ മൂന്നുപാധികൾ, ദ്രവ്യം, ബുദ്ധി, കർമ്മങ്ങൾ ഇവയോടുചേർന്ന് മായയാൽ ആത്മാവിനെ ബന്ധിക്കുന്നതായി അനുഭവപ്പെടുന്നു.

ഭഗവാൻ സൃഷ്ടിക്കായി തീരുമാനിച്ചപ്പോൾ സ്വമായയാൽ തന്നിൽ ലീനമായിരുന്ന കാലത്തേയും കർമ്മങ്ങളേയും പ്രകൃതിയേയുമുണർത്തി. കാലം പ്രകൃതിയുടെ സംതുലനത്തെ ഇളക്കിമറിച്ചു. അങ്ങിനെ പ്രകൃതിഗുണങ്ങളുണ്ടായി (സത്വരജസ്തമോഗുണങ്ങൾ). കർമ്മത്തിൽ നിന്നും വിശ്വബുദ്ധി (മഹത്) ഉത്ഭവിച്ചു. മഹത്തിൽ നിന്നും ദ്രവ്യവും ജനനവും പ്രവർത്തനവും താമസപരിവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ഉണ്ടായി. ഇത് അഹങ്കാരമാണ്. വീണ്ടും മൂന്ന് വിധത്തിൽ ഇതു പ്രകടമായി. താമസാഹങ്കാരത്തിൽ നിന്നു പഞ്ചഭൂതങ്ങളും (ആകാശം, വായു, അഗ്നി, വെള്ളം, ഭൂമി) അവയുടെ ഗുണങ്ങളായ ശബ്ദം, സ്പർശനം, കാഴ്ച, സ്വാദ്, ഗന്ധം ഇവയും ഉണ്ടായി. പിന്നീടുണ്ടായ ഓരോദ്രവ്യങ്ങളും അതാതിൻെറ മൂലഭൂതങ്ങളുടെ ഗുണഗണങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചു. സാത്വികാഹങ്കാരത്തിൽ നിന്നും മനസ്സുൽഭവിച്ചു. ഓരോ ജ്ഞാന-കർമ്മേന്ദ്രിയങ്ങളുടേയും അധിദേവതകൾ ഇതിൽനിന്നുണ്ടായി. രാജസാഹങ്കാരത്തിൽ നിന്നും അഞ്ച് ജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങളും കർമ്മേന്ദ്രിയങ്ങളുമുണ്ടായി. ബുദ്ധിയും പ്രാണവായുവും രാജസാഹങ്കാരത്തിൽ നിന്നുതന്നെയാണുണ്ടായത്. കാരണസമുദ്രത്തിൽ ഒരു അണ്ഠകാഹമായി ഏറെക്കാലമിവയെല്ലാം ഒത്തുചേർന്നു കിടന്നു. വിശ്വപുരുഷൻ ഈ അണ്ഠം പൊട്ടിച്ച് പുറത്ത്കടന്നു. ലോകങ്ങളും അതിലെ ജീവികളത്രയും ആ വിശ്വരൂപത്തിൻെറ അവയവങ്ങളത്രെ. ഈ വിശ്വം മുഴുവൻ ആ ഭഗവാനത്രെ. !

സർവ്വം പുരുഷ ഏവേദം ഭൂതം ഭവ്യം ഭവച്ച യത്
തേനേദമാവൃതം വിശ്വം വിതസ്തിമധിതിഷ്ഠതി (2-6-15)
പാദേഷു സർവ്വഭൂതാനി പുംസ: സ്ഥിതിപദോ വിദു:
അമൃതം ക്ഷേമമഭയം ത്രിമൂർധ്നോfധ്യായി മൂർധസു (2-6-18)

ബ്രഹ്മാവുതുടർന്നു:
ആ വിശ്വപുരുഷനിൽ നിന്നാണ് സർവ്വസൃഷ്ടികളുമുണ്ടായത്. ശബ്ദിക്കാനും വർത്തമാനം പറയുവാനുമുള്ള അവയവങ്ങൾ അവൻെറ വായിൽനിന്നും, സ്വാദറിയാനുള്ളകഴിവ് അവൻെറ നാവിൽനിന്നും. പ്രാണവായുക്കളും വായുഘടകങ്ങളും അവൻെറ മൂക്കിൽനിന്നും, എല്ലാഗന്ധങ്ങളും ഭക്ഷണധാന്യങ്ങളും സ്വർഗ്ഗീയവൈദ്യന്മാരും അവൻെറ ഘ്രാണശക്തിയിൽ നിന്നും, നിറങ്ങളും വെളിച്ചവും അവൻെറ ദൃശ്യശക്തിയിൽ നിന്നും, സ്വർഗ്ഗവും സൂര്യനും അവൻെറ കണ്ണുകളിൽനിന്നും, ദിക്കുദിശകൾ അവൻെറ ചെവികളിൽനിന്നും, ആകാശവും ശബ്ദവും അവൻെറ കേൾവിശക്തിയിൽനിന്നും, എല്ലാത്തിൻേറയും സത്തും പ്രേമസ്വഭാവവും അവൻെറ കൈകാലുകളിൽനിന്നും, വായുവും എല്ലാവിധ ബലികർമ്മങ്ങളും അവൻെറ സ്പർശനശക്തിയിൽനിന്നും, മരങ്ങളും ചെടികളും അവൻെറ മുടിയിൽ നിന്നും, അവൻെറ മുടിജടയിൽ നിന്ന് മേഘങ്ങളും, താടിരോമങ്ങളിൽ നിന്ന് ഇടിമിന്നലും, നഖങ്ങളിൽനിന്ന് പാറകളും ഇരുമ്പും, കൈകളിൽ നിന്ന് കാവൽമാലാഖമാരും, കാൽപ്പാദങ്ങളിൽനിന്ന് അഭയവും (കൃഷ്ണഭഗവാൻെറ കാൽപ്പാദങ്ങളാണല്ലൊ അഭയസ്ഥാനവും സംരക്ഷയും), വെള്ളവും സന്താനോൽപ്പാദനവും അവൻെറ ജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങളിൽ നിന്നും, ലൈംഗീകാസ്വാദനം അവൻെറ പ്രത്യുൽപ്പാദനശക്തിയിൽനിന്നും, മരണത്തിൻെറ ദേവതയും വിസർജ്ജനവും അവൻെറ വിസർജ്ജ നാവയവങ്ങളിൽനിന്നും, എല്ലാ നശീകരണശക്തികളും നരകവും അവൻെറ ഗുദത്തിൽനിന്നും, പരാജയം അധാർമ്മികത തുടങ്ങിയ തമോശക്തികൾ അവൻെറ പുറത്തുനിന്നും, ചെറുതും വലുതുമായ നദികൾ അവൻെറ സിരകളിൽനിന്നും, അവൻെറ എല്ലുകളിൽനിന്നു മലകളും, സമുദ്രവും എല്ലാ ജീവജാലങ്ങളുടേയും തുടക്കവുമവസാനവും അവൻെറ ഉദരത്തിൽനിന്നും, മനസ്സ് അവൻെറ ഹൃദയത്തിൽനിന്നും, ധർമ്മവും എല്ലാ ദേവതകളും അവൻെറ ചിത്തത്തിൽനിന്നും ഉണ്ടായി. ഇവ നിനക്കു ധ്യാനിക്കുവാനുള്ള ഒരുപാധി എന്ന നിലയ്ക്കു പറയുന്നതാണ്. കാണപ്പെടുന്നതും പ്രകടിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതുമായ എന്തും ആ ഭഗവാനെ ഓർമ്മിക്കുവാൻ ഉതകണം. നീയും ഞാനും ഈ മുനിമാരും ദേവതകളെല്ലാവരും അസുരരും മനുഷ്യരും മൃഗങ്ങളും സ്വർഗ്ഗവാസികളും ചെടിവർഗ്ഗങ്ങളും നക്ഷത്രങ്ങളും ഇടിമിന്നലും മേഘങ്ങളും എന്നുവേണ്ട ഈ വിശ്വംമുഴുവനും ഭൂതഭാവി വർത്തമാനങ്ങളും ആ ഭഗവാൻ തന്നെയാണ്. ആർക്കുമാമഹിമയെ അളക്കാൻ കഴിയില്ലതന്നെ. ഈ വിശ്വം അവിടുത്തെ പ്രകടിതരൂപത്തിൻെറ ഒരംശം മാത്രമത്രെ. ഇവിടെയാണ് സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട ജീവജാലങ്ങൾ നിവസിക്കുന്നത്. പക്ഷെ ചിരഞ്ജീവിത്വം, സംരക്ഷണം, ഭയത്തിൽ നിന്നുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം, എന്നിവ മറ്റുബോധതലങ്ങളിലാണു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. അവ ഈ നശ്വരലോകത്തിൽ നിന്നുമുയർന്ന അവസ്ഥയാണ്. ചിതറിക്കിടന്നപ്പോൾ ഈ ബോധതലങ്ങൾ ഉപയോഗപ്രദമായിരുന്നില്ല. ഭഗവൽനിയോഗം ഇവയെ ഒന്നിച്ചുകൊണ്ടുവന്ന് വിശ്വപ്രകൃതിയേയും ഒറ്റപ്പെട്ട സൃഷ്ടികളേയും ഉണ്ടാക്കാനിടയായി.

നാരദാ, നിത്യബ്രഹ്മചാരികൾ, സന്യാസികൾ, അവധൂതർ എന്നിവർ ഉയർന്ന ബോധതലങ്ങളിലാണ് നിവസിക്കുന്നത്. ഗൃഹസ്ഥർ ഈ ജനനമരണനിബദ്ധമായ ലോകത്തിലും ജീവിക്കുന്നു. അവർ മരണം, സംരക്ഷണം, ഭയം എന്നിവയ്ക്ക് അടിമപ്പെട്ടുമിരിക്കുന്നു.

ന ഭാരതീ മേƒങ്ഗ മൃഷോപലക്ഷ്യതേ
ന വൈ ക്വചിന്മേ മനസോ മൃഷാ ഗതി:
ന മേ ഹൃഷികാണി പതന്ത്യസത്പഥേ
യന്മേ ഹൃദൌത് കണ്ഠ്യവതാ ധൃതോ ഹരി: (2-6-33)
സ ഏഷ ആദ്യ: പുരുഷ: കൽപേ കൽപേ സൃജത്യജ:
ആത്മാƒƒത്മന്യാത്മനാƒƒത്മാനം സംയച്ഛതി ച പാതി ച (2-6-38)

സൃഷ്ടികർത്താവായ ബ്രഹ്മാവുപറഞ്ഞു:
വേദേതിഹാസങ്ങൾ മനുഷ്യർക്കു സ്വീകരിക്കാവുന്ന രണ്ടുമാർഗ്ഗങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. കർമ്മമാർഗ്ഗവും ധ്യാനമാർഗ്ഗവും. കർമ്മമാർഗ്ഗത്തിൻേറത് അവിദ്യയും അജ്ഞാനവും ആയതുകൊണ്ട് അത് ഇന്ദ്രിയാനുഭവങ്ങളുടെ ലോകത്തിലേക്ക് നമ്മെ നയിക്കുന്നു. എന്നാൽ ധ്യാനമാർഗ്ഗം ജ്ഞാനത്തിൻേറയും വിദ്യയുടേയുമായതുകൊണ്ട് അതു നമ്മെ ശാശ്വതശാന്തിയിലേക്കു നയിക്കുന്നു. ഞാൻ ജന്മനാൽത്തന്നെ ആ നിന്തിരുവടിയെ പൂജിക്കാനും ധ്യാനിക്കാനും ആഗ്രഹിച്ചു. പക്ഷെ എന്തു ദ്രവ്യംകൊണ്ടാണു പൂജിക്കേണ്ടതെന്ന് എനിക്കു ചിന്താക്കുഴപ്പമുണ്ടായി. കാരണം ഭഗവാൻ സ്വയം എങ്ങുംനിറഞ്ഞു നിൽക്കുന്നുവല്ലൊ. യാഗശാലയും ഭൂമിയും പാത്രങ്ങളും യാഗവസ്തുക്കളും ഗ്രന്ഥങ്ങളും പൂജാവിധികളുമെല്ലാം അവിടുന്നുതന്നെയെന്ന് എനിക്കറിയാമായിരുന്നു. ഭഗവാനെ പൂജിക്കാൻ അതേ ഭഗവാൻെറ പ്രതിരൂപങ്ങളായ വസ്തുക്കൾ എനിക്കുപയോഗിക്കേണ്ടിവന്നു. പിന്നീടുണ്ടായ മാമുനിമാരും ഈ വിധത്തിൽ പൂജകൾ തുടർന്നുവന്നു. സകലജീവികളും ദേവതകളും മനുഷ്യരും യക്ഷകിന്നരന്മാരുമെല്ലാം നാരായണനെ പൂജിക്കാൻ ഇൗരീതിയവലംബിച്ചു. പൂജിക്കുന്നവനും പൂജാദ്രവ്യങ്ങളും പൂജിക്കപ്പെടുന്നവനും പൂജാവിധിതന്നെയും ആ നാരായണൻ തന്നെ. ആ നാഥനെക്കൂടാതെ ഒരു കാരണമോ കാര്യമോ ഇല്ല. മകനേ, ഞാൻ ഭഗവാൻെറ കാൽക്കൽ ഹൃദയംനിറഞ്ഞ ഭക്തിയോടെ അഭയം തേടിയിരിക്കയാൽ എൻെറ വാക്കിൽ തിന്മയോ തെറ്റോ ഉണ്ടാകാൻ സാദ്ധ്യമല്ല. എൻെറമനസ്സ് ചഞ്ചലമാവുകയോ ഇന്ദ്രിയസുഖങ്ങൾക്കു പിറകേപോവുകയോ ചെയ്യുന്നുമില്ല. ശരിയായഭക്തൻെറ ലക്ഷണമിതൊക്കെയാണ്.

ഭഗവൽമഹിമ അപാരംതന്നെ. ആ മായാവിശേഷത്തിൻെറ വ്യാപ്തി അവിടുത്തേക്കുതന്നെ അറിയാമോ എന്നു സംശയം. അനന്തമാണദ്ദേഹം. എന്നിട്ടും മനുഷ്യർ വിഡ്ഢിത്തംകൊണ്ടാമഹിമയെ അളക്കാനും സ്വന്തം മാനദണ്ഡംവച്ചു കണക്കാക്കാനും തുനിയുന്നു. അജനുമനന്തനുമായ ആ പുരുഷൻ സ്വയം സൃഷ്ടിക്കുന്നു. സംരക്ഷിക്കുന്നു. സംഹരിച്ച് എല്ലാം തന്നിലേക്കാവഹിക്കുന്നു. അവനിൽ തന്നെ, അവനാൽ, അവൻെറ ഇഷ്ടത്തിന് വീണ്ടും വീണ്ടുമീപ്രക്രിയ തുടരുന്നു. മനസ്സും ശരീരവും ഇന്ദ്രിയങ്ങളും നിയന്ത്രിച്ച് ഋഷിമാർ അവിടുത്തെ സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നു.

ഭഗവാൻെറ ആദ്യത്തെ പ്രത്യക്ഷരൂപം വിശ്വപുരുഷനായിട്ടത്രെ. പിന്നീട് മറ്റുരൂപങ്ങൾ, സമയം, പ്രകൃതി, പഞ്ചഭൂതങ്ങൾ, ചരാചരങ്ങൾ എന്നിവയുണ്ടായി. വിജ്ഞാനിയായ ഒരുവനീലോകത്തിലെയേതിനേയും, അതിഭൌതികശക്തികളുള്ളതും മഹിമ, വീര്യം, തീർപ്പ്, ശാരീരികശക്തി, സൈ്ഥര്യം, മാന്യത, ഭാഗ്യം, ബുദ്ധിവൈഭവം എന്നിവയുള്ള സർവ്വതിനേയും വിശ്വപുരുഷൻെറ പ്രത്യക്ഷരൂപമെന്നു ധ്യാനിച്ചുകഴിയുന്നു. ആ അറിവ് അവനെ ഈശ്വരസാക്ഷാത്കാരത്തിലേക്കു നയിക്കുന്നു.

യേഷാം സ ഏവ ഭഗവാൻ ദയയേദനന്ത
സ്സർവാത്മനാ*ff*ശ്രിതപദോ യദി നിർവ്യളീകം
തേ ദുസ്തരാമതിതരന്തി ച ദേവമായാം
നൈഷാം മമാഹമിതി ധീ: ശ്വസൃഗാലഭക്ഷ്യേ (2-7-42)

സൃഷ്ടികർത്താവായ ബ്രഹ്മാവുതുടർന്നു:
മനുഷ്യലോകത്തിൽ ഭഗവാൻ എടുത്തിട്ടുള്ള അവതാരങ്ങളെപ്പറ്റി ഞാൻ ചുരുക്കത്തിൽ വിവരിച്ചു തരാം. ഹിരണ്യാക്ഷൻെറ ദുശ്ശക്തിയെ വെല്ലാൻ ഒരുപന്നിയായി അവതരിച്ച് താഴ്ന്നുപോയ ഭൂമിയെ ഭഗവാൻ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവന്നു. ലോകത്തിൻെറ ദു:ഖശാന്തിക്കായി പലപ്പോഴുമായി ഭഗവാനവതരിച്ചു. കപിലമുനിയായിവന്ന് ജ്ഞാനമാർഗ്ഗത്തെ കാണിച്ചുതന്നു. ദത്താത്രേയനായി വന്ന് പല രാജാക്കൻമാർക്കും ഈശ്വരസാക്ഷാത്ക്കാരത്തിനു വേണ്ട ഉപദേശങ്ങൾ നൽകി. ഞാൻ തപസ്സിലായിരുന്നപ്പോൾ ലോകംമറന്നുപോയ സത്യതത്വങ്ങളെ സനത്കുമാരന്മാരുടെ രൂപത്തിൽവന്നു പ്രഖ്യാപിച്ചു. നരനായും നാരായണനായും വന്ന് സന്യാസവൃത്തിയുടെ പരമോന്നതി എന്തെന്നും കാമക്രോധങ്ങളെ ജയിക്കുന്ന തെങ്ങിനെയെന്നും വെളിപ്പെടുത്തി. അദ്ദേഹം ധ്രുവനെ അനുഗ്രഹിച്ചു. ഭൂമിക്കടിയിലെ നിധിയെടുക്കാൻ പ്രഥുവായി അവതരിച്ചു. ഋഷഭനായി സന്യാസിവര്യന്മാരുടെ ശ്രേഷ്ഠതക്കുദാഹരണമായി. ഹയഗ്രീവനായി വന്ന് വേദങ്ങൾ ഉഛ്വാസവായുപോലെ ഉരുവിട്ടു. ലോകവും വേദങ്ങളും രക്ഷിക്കാൻ മത്സ്യാവതാരമെടുത്തു. ദിവ്യനായ ഒരാമയുടെ രൂപത്തിൽവന്ന് പാലാഴി കടയാനുപയോഗിച്ച പർവ്വതത്തെ താങ്ങിനിർത്തി. നരസിംഹമായി വന്ന് ദേവതകളുടെ ഭയത്തെ അകറ്റി ഹിരണ്യകശിപുവിനു മോക്ഷമേകി. മുതലയുടെ പിടിയിലകപ്പെട്ട ഗജേന്ദ്രന് രക്ഷയേകി. കുള്ളനായി ബ്രാഹ്മണവേഷത്തിൽ അവതരിച്ച് ഭൂമിയും സ്വർഗ്ഗവും കാലുകൊണ്ടളന്ന് മഹാബലിക്ക് മോക്ഷമേകുകയും ചെയ്തു. ആ ഭഗവാനുപോലും എളിമ അലങ്കാരമാണെന്ന് അങ്ങിനെ അറിയപ്പെട്ടു. ഹംസമായിവന്ന് നാരദാ, നിന്നെ ഭക്തിസൂത്രം പഠിപ്പിച്ചു. ഓർക്കുന്നമാത്രയിൽ സർവ്വരോഗങ്ങളിൽനിന്നും മുക്തി കിട്ടാൻ പര്യാപ്തമായ ധന്വന്തരിയായും അവിടുന്നവതരിച്ചു. ദുഷ്ടരാജാക്കന്മാരെ വകവരുത്താനായി പരശുരാമനായി അദ്ദേഹം. രാവണഗർവ്വമടക്കാൻ ശ്രീരാമനായി. രാക്ഷസാവതാരങ്ങളായ ദുഷ്ടരാജാക്കന്മാരാൽ ഭൂമിക്കുണ്ടായ ഭാരംതീർക്കാൻ ബലരാമനും ശ്രീകൃഷ്ണ നുമായി. വ്യാസഭഗവാനായിവന്നു വേദങ്ങൾക്ക് ലളിതഭാഷ്യം ചമച്ച്, ബുദ്ധി കുറഞ്ഞവർക്കുപോലും വേദാദ്ധ്യയനത്തിനവസരം നൽകി. രാക്ഷസന്മാർ പറക്കുന്ന കൊട്ടാരങ്ങളിൽനിന്നും മനുഷ്യരെ നശിപ്പിക്കാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ ആ ഭഗവാൻ രക്ഷക്കെത്തും. ഇനി കൽക്കിയായി അവതരിച്ച് കലികാലത്തിൻെറ ദുഷ്പ്രവണതകളെ (ഭഗവൽനാമമഹിമാകഥനത്തിന് മുടക്കംവരിക തുടങ്ങിയവ) അദ്ദേഹം നിശ്ശേഷമില്ലാതാക്കും.

ഇതൊക്കെയാണാ മായയുടെമഹിമ. നായ്ക്കൾക്കും കുറുക്കനും തിന്നാനുതകുന്ന ഈ ശരീരത്തെ ആത്മാവെന്നു കരുതാതെ സർവ്വസ്വവും ഭഗവൽപാദങ്ങളിലർപ്പിക്കുന്നവർക്കു മാത്രമേ ഭഗവൽമായയെ തരണംചെയ്യാനുതകുന്ന അനുഗ്രഹവർഷം ലഭിക്കൂ. അവർക്ക് സർവ്വതും സർവ്വേശ്വരൻ തന്നെയെന്ന സാക്ഷാത്ക്കാരം ലഭിക്കുന്നു. മായാസമുദ്രം കടക്കാൻ പാപജീവികൾക്കും മൃഗങ്ങൾക്കും പക്ഷികൾക്കു പോലും സാദ്ധ്യമത്രെ. ശരിയായഭക്തിയിലൂടെ വേദശാസ്ത്രങ്ങളനുസരിച്ചു ജീവിക്കുന്ന ഏതൊരു ജീവിക്കും ഇതുസാദ്ധ്യമാണ്. നാരദാ, ഇതാണുഭാഗവതത്തിൻെറ സാരസംക്ഷിപ്തം. ഭഗവാനിൽനിന്നു ഞാനിതു നേരിട്ടറിഞ്ഞതാണ്. ഇനി നീയിതിനെ വേണ്ടരീതിയിൽ വ്യാഖ്യാനിച്ച് വിവരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇതു പറയുന്നവർക്കും കേൾക്കുന്നവർക്കും മായയുടെ പിടിയിൽ കുരുങ്ങിക്കിടക്കേണ്ടതായി വരുന്നില്ല തന്നെ.

ശൃണ്വത: ശ്രദ്ധയാ നിത്യം ഗൃണതശ്ച സ്വചേഷ്ടിതം
കാലേന നാതിദീർഘേണ ഭഗവാൻ വിശതേ ഹൃദി (2-8-4)
പ്രവിഷ്ട: കർണ്ണരന്ധ്രേണ സ്വാനാം ഭാവസരോരുഹം
ധുനോതി ശമലം കൃഷ്ണ: സലിലസ്യ യഥാശരത് (2-8-5)
ധൌതാത്മാ പുരുഷ: കൃഷ്ണപാദമൂലം ന മുഞ്ചതി
മുക്തസർവ്വപരിക്ലേശ: പാന്ഥസ്സ്വ ശരണം യഥാ (2-8-6)

പരീക്ഷിത്തുരാജാവ് ശുകമുനിയോടു ചോദിച്ചു:
“അല്ലയോ മഹർഷേ, എങ്ങിനെയാണ് നാരദൻ ബ്രഹ്മാവിൻെറ ആജ്ഞയനുസരിച്ച് ഭാഗവതകഥകൾ അവതരിപ്പിച്ചത്? ഈ ദിവ്യവിജ്ഞാനം ആദ്യമായി ആർക്കാണദ്ദേഹം പറഞ്ഞുകൊടുത്തത്? എങ്ങിനെയാണ് ഞാൻ ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണൻെറ പാദാരവിന്ദത്തിങ്കൽ ശ്രദ്ധപതിപ്പിക്കേണ്ടത്? മരണമടുത്തിരിക്കുന്ന സമയത്ത് ഭഗവൽപ്പാദങ്ങൾ മനസിലുറച്ചിരിക്കാൻ ഞാനെന്താണു ചെയ്യേണ്ടത്?.

ഭഗവൽക്കഥകൾ കേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരുവൻെറ ഹൃദയത്തിൽ ഭഗവാൻ കടന്നുചെല്ലുന്നുവല്ലൊ. ചെവികളിലൂടെ തൻെറമാത്രം പ്രത്യേകതയായ മാസ്മരികതയോടെ നിന്തിരുവടി കടന്നുചെന്ന് ഭക്തഹൃദയങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ച് അവൻെറ സകലപാപങ്ങളും ഇല്ലായ്മ ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങിനെ സംശുദ്ധമാക്കപ്പെട്ട ഹൃദയത്തിനുടമയായയാൾ ഒരിക്കലുമാപാദാരവിന്ദങ്ങളെ ഉപേക്ഷിക്കില്ല. യാത്ര ചെയ്തു ക്ഷീണിച്ചവൻ സത്രത്തെ ഉപേക്ഷിക്കാത്തതു പോലെയാണത്. പഞ്ചഭൂതങ്ങളുമായി ബന്ധമില്ലാത്ത ഈ വസ്തുക്കൾ എങ്ങിനെ പരസ്പരം ബന്ധപ്പെടുന്നു? ഇതിനൊരു കാരണമുണ്ടോ?. അതോ ഇതെല്ലാം ആകസ്മികം മാത്രമോ? എന്താണ് ബന്ധനം? എന്താണ് മോചനം? എങ്ങിനെയാണ് ഒരുവൻ തൻെറ ആത്മസത്തയിൽ പിടിച്ചു നിലകൊള്ളുന്നത്?

മനുഷ്യാവയവങ്ങൾപോലെ ഭഗവദവയവങ്ങൾ എന്നുപറഞ്ഞുവല്ലൊ. നിന്തിരുവടി, മനുഷ്യൻെറ രൂപഭാവത്തിലാണോ ഉള്ളത്? എന്താണുഭഗവാൻെറ സത്യസ്വരൂപം? സ്വനിർമ്മിതമായ മായാശക്തിയിൽ നിന്നു പുറത്തുവരുമ്പോഴും ഭഗവൽരൂപമെന്താണ്? ഭഗവദവയവങ്ങൾ (കൈകാലുകൾ) വിവിധ ലോകങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു എന്നും അവ വിവിധലോകങ്ങൾ തന്നെയാണെന്നും അവിടുന്നു പറഞ്ഞുവല്ലൊ. ഈ വസ്തുതയെ ഒന്നു വിവരിച്ച് തന്നാലും.

സൃഷ്ടിസംഹാരചക്രത്തിൻെറ നീളം, കാലം ഇവയെ വിശദമാക്കിത്തന്നാലും. എങ്ങിനെയാണീ ലോകമുണ്ടായത്? എങ്ങിനെയാണു ലോകത്ത് ജീവജാലങ്ങളുണ്ടായത്? അവ വ്യത്യസ്ത സ്വഭാവരൂപ ഗുണങ്ങളാർജ്ജിക്കുന്നതെങ്ങിനെയാണ്? ചാക്രികയുഗങ്ങൾക്ക് വ്യത്യസ്ഥ സ്വഭാവ വിശേഷതകൾ ഉണ്ടോ? വിവിധ സമൂഹതലങ്ങളിലെ മനുഷ്യർ അനുഷ്ടിക്കേണ്ട കടമകൾ എന്തെല്ലാം? ജീവിതത്തിലെ പല ഘട്ടങ്ങളിലും എന്തൊക്കെയാണു മനുഷ്യൻ അനുഷ്ടിക്കേണ്ടത്? എങ്ങിനെയാണു നാം ആ വിശ്വപുരുഷനെ പൂജിക്കേണ്ടത്? യോഗാഭ്യാസമാർഗ്ഗങ്ങളേവ? ധാർമ്മീക ജീവിതവും അതിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ആനന്ദവും എങ്ങിനെ കൈകാര്യം ചെയ്യണം?. ഭഗവൻ, അവിടുന്നു സത്യമറിഞ്ഞ വിജ്ഞാനികളിൽ അഗ്രഗണ്യനാണല്ലൊ. അവിടുന്നാണ് എനിക്കിതെല്ലാം പറഞ്ഞു തരാൻ ഏറ്റവുമുത്തമൻ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അങ്ങീ വിജ്ഞാനമെല്ലാം നേരിട്ടു മനസ്സിലാക്കിയ ആളാണല്ലൊ. മറ്റുള്ളവർ കേട്ടകഥകളെ വിവരിച്ചുതരുന്നവർ മാത്രമത്രെ.”

സൂതൻ പറഞ്ഞു:
പരീക്ഷിത്തിൻെറ ചോദ്യങ്ങൾക്കുത്തരമായി ശുകമഹർഷി ഭാഗവതകഥ വിവരിക്കാൻതുടങ്ങി. ഈ കഥ ഭഗവാൻസ്വയം ബ്രഹ്മാവിനു വിവരിച്ചു കൊടുത്തതാണ്.

ആത്മമായാമൃതേ രാജൻ പരസ്യാനുഭവാത്മന:
ന ഘടേതാർത്ഥസംബന്ധ: സ്വപ്നദ്രഷ്ടുരിവാഞ്ജസാ (2-9-1)
തപോ മേ ഹൃദയം സാക്ഷാദാത്മാഹം തപസോ*f*നഘ! (2-9-22)
സൃജാമി തപസൈവേദം ഗ്രസാമി തപസാ പുന:
ബിഭർമ്മി തപസാ വിശ്വം വീര്യം മേ ദുശ്ചരം തപ: (2-9-23)

ശുകമുനി പറഞ്ഞു:
രാജൻ, സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട വസ്തുക്കളുമായി ആത്മാവിന്-ബോധസ്വരൂപമായ ആത്മാവിന്- യാതൊരു വകബന്ധങ്ങളും ഉണ്ടാവുകവയ്യ. എന്നാൽ ഭഗവൽമായയാൽ ആത്മ-വസ്തു ബന്ധം ഉള്ളതായി കാണപ്പെടുന്നു. മനുഷ്യനും അവൻെറ സ്വപ്നസംഗതികളുമായി യാഥാർഥ്യത്തിൽ ബന്ധമില്ലാത്തതുപോലെ. നാമവും രൂപവും, 'ഞാൻ', 'എൻെറ', എന്നഭാവങ്ങളും മായാവലയത്തിനുള്ളിൽ മാത്രമേയുള്ളൂ. അവയ്ക്ക് നാമരഹിതമായ, അനന്തമായ, പരമാത്മാവിനെ തൊടാൻ സാദ്ധ്യമല്ലതന്നെ. ഭഗവാൻ സ്വയം സൃഷ്ടികർത്താവിനു വെളിപ്പെടുത്തിയ ആ സത്യം ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു പറഞ്ഞുതരാം.

ആദിയിൽ ബ്രഹ്മാവിനു സൃഷ്ടിക്കാനുള്ള ആഗ്രഹമുണ്ടായപ്പോൾ സ്വയം അതിനുള്ള കഴിവുണ്ടായിരുന്നില്ല. ആഗ്രഹസഫലീകരണത്തിനായി തീവ്രമായി ആലോചിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ 'തപ:' എന്ന രണ്ടക്ഷരങ്ങൾ രണ്ടുതവണ അശരീരിയായിക്കേട്ടു. ബ്രഹ്മാവ് ഇതുനിർദ്ദേശമായിക്കരുതി കഠിനമായ തപസ്സനുഷ്ടിക്കാൻ തുടങ്ങി. ആയിരം ദേവവർഷങ്ങൾതന്നെ അദ്ദേഹം തപസ്സിരുന്നു. ഈ തപസ്സിൻെറ ഫലമായി അദ്ദേഹത്തിന് സൃഷ്ടിപ്രക്രിയകൾ മനസ്സിലുളവായി. അതറിവായി. സന്യാസിവര്യൻമാരുടെപോലും പരമധനമത്രെ തപസ്സ്.

ബ്രഹ്മ തപസ്സിൽ സന്തുഷ്ടനായ ഭഗവാൻ സ്വപ്രഭാവം അദ്ദേഹത്തിനു വെളിപ്പെടുത്തി. ആ പ്രഭാവപ്രദേശത്ത് യാതൊരുവിധ കാലുഷ്യങ്ങളോ ഭയമോ ഇല്ല. രജസ്തമോഗുണങ്ങളോ സത്വഗുണമോ പോലും അവിടെയില്ല. അവിടെ മായയോ കാലമോ ഇല്ല. ഭഗവൽപാർഷദന്മാർപോലും ഭഗവാനെപ്പോലെതന്നെ ശോഭയാർന്നു കാണപ്പെടുന്നു. എല്ലാവിധ സൽഗുണങ്ങളും ഐശ്വര്യങ്ങളും അവിടെ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

സർവ്വാന്തര്യാമിയായി, സർവ്വനിയന്താവായി വർത്തിക്കുന്ന ആ പ്രഭാവത്തേയും ശോഭയേയും മനസ്സിൽ നിറച്ച് ബ്രഹ്മാവു നിലകൊണ്ടു. അപൂർവ്വാഭരണങ്ങളണിഞ്ഞ് ഏറ്റവും സുന്ദരമായൊരു സിംഹാസന ത്തിലാരൂഢനായി ഐശ്വര്യമഹത്തുക്കളുടെ അകമ്പടിയോടെ ഭഗവാൻ കാണപ്പെട്ടു. ഇരുപത്തിയഞ്ച് പ്രകൃതി ശക്തികളാൽ (പത്തിന്ദ്രിയങ്ങൾ, അഞ്ച്ഭൂതങ്ങൾ, അഞ്ചുസൂക്ഷ്മഭൂതങ്ങൾ, മനസ്സ്, അഹങ്കാരം, വിശ്വബോധം, പ്രകൃതി, ആത്മാവ്) ആ സിംഹാസനം അലങ്കരിച്ചിരുന്നു. ഭഗവാൻ ബ്രഹ്മാവിനോടു പറഞ്ഞു. "താങ്കളുടെ തപസ്സിൽ നാം അതീവ സന്തുഷ്ടനായിരിക്കുന്നു. മനുഷ്യൻെറ ധാർമ്മീകമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എൻെറ ദൃഷ്ടിയിൽ പര്യവസാനിക്കുന്നു. തപസ്സ് എൻെറ ഹൃദയമാണ്. തപസ്സിൻെറ ആത്മാവുതന്നെ ഞാനാകുന്നു. ഈ തപസ്സിൻെറ ഫലമായാണ് ഞാൻ വിശ്വം സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. ഇതേ തപസ്സിനാൽ ഞാൻ വിശ്വത്തെ പരിരക്ഷിച്ച് അവസാനം എന്നിലേക്ക് വിലയിപ്പിക്കുന്നു. എൻെറ ശക്തി തപസ്സിലടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ശരിയായ തപസ്സിനാൽ ഞാൻ സംപ്രീതനാവുന്നു. കള്ളത്തരത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന യോഗിക്ക് എന്നെ പ്രീതിപ്പെടുത്താൻ കഴിയില്ല. ബ്രഹ്മദേവാ, താങ്കൾക്കാവശ്യമുള്ള വരം ആവശ്യപ്പെട്ടാലും. എല്ലാ അനുഗ്രഹങ്ങളും നൽകാൻ കഴിയുന്നവനാണ് ഞാൻ എന്നറിയുക."

ॐ

അഹമേവാസമേവാഗ്രേ നാന്യദ്യത് സദസത് പരം
പശ്ചാദഹം യദേതച്ച യോfവശിഷ്യേത സോസ്മ്യഹം (2–9–32)
ഋതേfർത്ഥം യത് പ്രതീയേത ന പ്രതീയേത ചാത്മനി
തദ്വിദ്യാദാത്മനോ മായാം യഥാffഭാസോ യഥാ തമഃ (2–9–33)
യഥാ മഹാന്തി ഭൂതാനി ഭൂതേഷൂച്ചാവചേഷ്വനു
പ്രവിഷ്ടാന്യപ്രവിഷ്ടാനി തഥാ തേഷു ന തേഷ്വഹം (2–9–34)
ഏതാവദേവ ജിജ്ഞാസ്യം തത്വ ജിജ്ഞാസുനാffത്മനഃ
അന്വയവ്യതിരേകാഭ്യാം യത് സ്യാത് സർവത്ര സർവദാ (2–9–35)

ശുകൻ തുടർന്നു:
ബ്രഹ്മാവു പ്രാർത്ഥിച്ചു: ഭഗവാനേ, അവിടുന്ന് എല്ലാമറിയുന്നവനും എന്റെയുള്ളിൽത്തന്നെയുള്ള സത്തുമാണെങ്കിലും അവിടത്തെ പ്രഭാവം മനസ്സിലാക്കിത്തരാൻ ഞാൻ താഴ്മയോടെ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു. അവിടുത്തെ പരമസത്തയേപ്പറ്റിയും നിരാകാരവും ആപേക്ഷികമായി സാകാരവുമായ വിശ്വരൂപത്തെപ്പറ്റിയും എനിക്കറിവുണ്ടാക്കിത്തന്നാലും. അവിടുന്നീവിശ്വംമുഴുവനും നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നുവെങ്കിലും സ്വന്തം മായാശക്തിയാൽ ഭൂമിയിൽ പ്രത്യക്ഷമായി കാണപ്പെടുന്നു. അവിടുന്ന് വിശ്വത്തെ സംരക്ഷിക്കുകയും അവസാനം സ്വശക്തിയിൽ വിലയിപ്പിക്കയും ചെയ്യുന്നു. എട്ടുകാലി തന്നിൽനിന്നു വലയുണ്ടാക്കി അതിൽ കുറച്ചുനേരം കളിച്ച് അവസാനം തന്നിലേക്കുതന്നെ ഉൾവലിയുന്നു. ഇതേക്കുറിച്ച് ഞാനെന്നും അറിവുള്ളവനാകട്ടെ. അവിടത്തെക്കയ്യിലെ ഒരുപകരണമായി ഈ സൃഷ്ടി കർമ്മത്തിൽ എന്നെ പങ്കെടുപ്പിച്ചാലും. 'ഞാൻ സൃഷ്ടിച്ചു' എന്നൊരു തോന്നൽ എന്നിലുണ്ടാകാതേയുമിരിക്കട്ടെ.

ഭഗവാൻ പറഞ്ഞു:
"ഏറ്റവും നിഗൂഢവും ഉന്നതവുമായ ആ വിജ്ഞാനം ഞാൻ നിനക്കുപറഞ്ഞു തരാം. അതെന്നെക്കുറിച്ചുള്ള സത്യമത്രെ. എന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ നിനക്കാ അറിവിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം എന്നുമുണ്ടാവുകയും എന്റെ ശരിയായ സംശുദ്ധരൂപത്തെപ്പറ്റിയും പ്രത്യക്ഷാവസ്ഥകളെപ്പറ്റിയും ഉൾക്കാഴ്ചയുണ്ടാവുകയും ചെയ്യും. ബ്രഹ്മാവേ, തീർച്ചയായും ഞാൻ മാത്രമേ ആദിയിലുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. മറ്റൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ആപേക്ഷികമായി അസ്ഥിത്വമോ അനസ്ഥിത്വമോ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലതന്നെ. 'അതിലും' 'ഇതിലും' സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടവയെങ്കിലും എല്ലാം സ്ഥിതിചെയ്യുകമാത്രമാണ്. എന്റെ മായാശക്തിയാലാണ് വസ്തുക്കൾ എന്നിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു എന്ന തോന്നൽ ഉണ്ടാക്കുന്നത്. (വാസ്തവമല്ലത്) അതൊരു പ്രതിഫലനം പോലെയാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ പുകയുണ്ടാകുന്നതിന്റെ തുടക്കം തീയിൽ നിന്നാണെങ്കിലും പുകയാൽ തീ മറയ്ക്കപ്പെട്ടു കാണുന്നതു പോലെയാണത്. എല്ലാ ജീവശരീരങ്ങളിലും പഞ്ചഭൂതങ്ങൾ പ്രവേശിക്കുന്നു എന്നും പഞ്ചഭൂതങ്ങൾ ശരീരങ്ങളിൽ പ്രവേശിക്കുന്നില്ലാ എന്നും ആപേക്ഷികമായി പറയാം. അതുപോലെ ജീവസത്തായി ഞാൻ ജീവജാലങ്ങൾക്കുള്ളിൽ കയറിയിരിക്കുന്നു എന്നും അനന്തമായതിനാൽ ജീവജാലങ്ങൾക്കുള്ളിൽക്കയറേണ്ട കാര്യമില്ലെന്നും പറയാവുന്നതാണ്. ശരിയായ സാധകൻ നേതി നേതി (ഇതല്ല: ഇതല്ല) എന്ന മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ അസത്യങ്ങളെ ഉപേക്ഷിച്ച് സത്യത്തെ സാക്ഷാത്ക്കരിക്കേണ്ടതാണ്. എല്ലാം ബ്രഹ്മമയം (ഇതാണ് ബ്രഹ്മം) എന്ന ദൃഢമാർഗ്ഗത്തിലൂടേയും സത്യത്തെ സാക്ഷാത്ക്കരിക്കാവുന്നതാണ്."

ഭാഗവൽദൃശ്യം അപ്രത്യക്ഷമായി. ബ്രഹ്മദേവൻ ധ്യാനത്തിലാണ്ട് പിന്നേയും നിലകൊണ്ടു. സൃഷ്ടി കർമ്മത്തിനായുള്ള ധ്യാനവും തപസ്സും വീണ്ടുമനുഷ്ടിച്ചു. ഈ സമയം നാരദൻ ബ്രഹ്മാവിനെ സമീപിച്ച് താങ്കൾ എന്നോടു ചോദിച്ച അതേ ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിക്കുകയുണ്ടായി. ബ്രഹ്മാവ് നാരദനു നിർദ്ദേശിച്ച ഭാഗവതപുരാണം ഞാൻ പറഞ്ഞുതരാം.

32 മുതൽ 35 വരെ വരികൾ ഭാഗവതത്തിന്റെ സത്ത എന്നറിയപ്പെടുന്നു.

ॐ

അമുനീ ഭഗവദ്രൂപേ മായാ തേ അനുവർണിതേ
ഉഭേ അപി ന ഗൃഹ്ണന്തി മായാസൃഷ്ടേ വിപശ്ചിത: (2-10-35)
സ വാച്യവാചകതയാ ഭഗവാൻ ബ്രഹ്മരൂപധൃക്
നാമരൂപക്രിയാ ധത്തേ സകർമാകർമക: പര: (2-10-36)

ശുകമുനി തുടർന്നു:
ഈ ദിവ്യഗ്രന്ഥത്തിലുള്ള കാര്യങ്ങൾ: 1) സൂക്ഷ്മതരങ്ങളായ വിശ്വഘടകങ്ങൾ, പ്രകൃതിയുടെ സംതുലിതഭാവത്തിലുണ്ടായ വ്യതിചലനങ്ങൾ, അവയുണ്ടാവാനിടയായ ഭഗവദിഛ 2) ബ്രഹ്മാവിനാൽ ചരാചരവസ്തുക്കളുടെ സൃഷ്ടി 3) വിശ്വസ്ഥിതി കാത്തുരക്ഷിക്കുന്ന ഭഗവദ്‌വിജയം 4) ഭഗവാന്റെ അഭയമഹിമ 5) ലോകചക്രങ്ങളുടെ കഥകൾ 6) മറഞ്ഞുകിടക്കുന്ന വാസനകളാൽ കൂടുതൽ കെട്ടുപാടുകളിലേക്കു നീങ്ങുന്ന മനുഷ്യന്റെ കഥ 7) ഭഗവദവതാരകഥകൾ 8) വിശ്വപ്രളയവും ആസമയത്ത് ചരാചരവസ്തുക്കളുടെ ഉൾവലിയലും 9) ജീവാത്മാവിന്റെ മോചനം 10) എല്ലാത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനമായി വർത്തിക്കുന്ന ഏതോ അത്. എന്നിങ്ങനെയാണ്. പത്താമത്തെ ഘടകം വ്യക്തമാക്കാൻ ആദ്യത്തെ ഒമ്പതിന്റേയും അടിസ്ഥാനം ഭഗവാൻതന്നെയാണെന്ന ബോധമുണ്ടാകണം. അതുകൊണ്ടാണ് ഒന്നുമുതൽ ഒമ്പതുവരെയുള്ള കാര്യങ്ങൾ ഇതിൽ വിശദീകരിക്കുന്നത്.

വിശ്വപുരുഷൻ അണ്ഠത്തിൽനിന്നും പുറത്തുവരുമ്പോൾ നിലകൊള്ളാനായി ജലത്തെ സൃഷ്ടിച്ചു. വെള്ളത്തിൽ ജീവിച്ചതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം നാരായണൻ എന്നറിയപ്പെടുന്നു. പിന്നീടദ്ദേഹം മറ്റു സൃഷ്ടികൾ തുടങ്ങി. ഭഗവാന്റെ ദിവ്യേഛയാൽ ആദ്ധ്യാത്മികം, ആധിഭൌതികം, ആധിദൈവീകം എന്നിങ്ങിനെ മൂന്നുതരത്തിലുള്ള ദിവ്യശക്തികൾ ഉത്ഭവിച്ചു. അദ്ദേഹം ഒന്നിളകിയപ്പോൾ ശക്തിയും പ്രാണനുമുണ്ടായി. അദ്ദേഹം ആഹരിക്കാനാഗ്രഹിച്ചപ്പോൾ നാവുംരുചികളും അവയാസ്വദിക്കാനാവശ്യമായ ബുദ്ധിവൈഭവവും സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു. അതുപോലെ വാക്കും ഭാഷയും അവയ്ക്കുവേണ്ട അവയവങ്ങളും അധിദേവതയായ അഗ്നിദേവനുമുണ്ടായി. നാസാരന്ധ്രങ്ങൾ, വസ്തുക്കളിൽ മണം, അവയുടെ അധിദേവതയായ വായുദേവൻ, ഇവയുണ്ടായി. കണ്ണുകൾ, നിറങ്ങൾ, കാഴ്ചയുടെ അധിദേവതയായ സൂര്യദേവൻ, എന്നിവ പിന്നീടുണ്ടായി. ചെവി, ശബ്ദം, കേൾവി, അവയുടെ അധിദേവതയും ആകാശത്തിന്റെ ദേവതയുമുണ്ടായി. ത്വക്ക്, സ്പർശനത്താലറിയുന്ന വസ്തുക്കൾ, സ്പർശനം, അവയുടെ അധിദേവത എന്നിവയുണ്ടായി. കൈകൾ, കർമ്മശേഷി, കർമ്മങ്ങളുടെ അധിദേവനായ ഇന്ദ്രൻ. പ്രത്യുൽപ്പാദനേന്ദ്രിയങ്ങൾ, മൈഥുനം എന്നിവയും പിന്നീടുണ്ടായി. ലൈംഗികബന്ധത്തിനു പ്രജാപതിയും ഗുദദ്വാരം, വിസർജനമെന്നിവയ്ക്കായി മിത്രദേവനുമുണ്ടായി. നാഭിയും അപാനവായുവും, മരണവും ആത്മാവിന്റെ യാത്രയും, ഒരു ശരീരത്തിൽ നിന്നു മറ്റൊന്നിലേക്ക് ആത്മാവിനെ കൊണ്ടുപോകുന്നതിന്റെ അധിദേവതയും പിന്നീടുണ്ടായി. ഉദരവും, പോഷകവും, ആഹാരത്തിന്റെ അധിദേവതകളും, ഹൃദയം, മനസ്സ്, ആഗ്രഹം, സ്വമായയാലുണ്ടായ അത്ഭുതങ്ങൾ ചിന്തിച്ചുധ്യാനിക്കാൻ ചന്ദ്രൻ എന്നിവയും ഉണ്ടായി. ഭഗവദിഛയാൽ ചെറുതും വലുതുമായി എല്ലാം ഇങ്ങിനെയാണുണ്ടായത്. എല്ലാ ഇന്ദ്രിയങ്ങളും വസ്തുക്കളിലേക്ക് അവയുടെ അധിദേവത(ബുദ്ധി)യുടെ ശക്തിയാൽ തിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഭഗവാൻ തന്നെയാണ് സൃഷ്ടിക്കുന്നതും സംരക്ഷിക്കുന്നതും, മനുഷ്യനായും മൃഗമായും വേഷമിട്ടുവരുന്നതും. പക്ഷെ ഈ സൂക്ഷ്മവും സ്ഥൂലവുമായ ഭഗവൽരൂപങ്ങളെല്ലാം മായയുടെ പ്രകടനമത്രെ. മായയാകട്ടെ ഭഗവാന്റെ ശക്തിയുമാണ്. അതുകൊണ്ട് മഹത്തുക്കൾ ഇതൊന്നും സത്യമായി സ്വീകരിക്കുന്നില്ല. ഭഗവാൻ കർമ്മത്തിലോ സൃഷ്ടിയിലോ വ്യാപൃതനല്ല. മായാശക്തിയാണിതെല്ലാം ചെയ്യുന്നത്. ഭഗവാൻ എല്ലാത്തരം വിശേഷണങ്ങൾക്കും അതീതനാണെന്ന് വിജ്ഞാനിയായ ഒരുവൻ മനസ്സിലാക്കണം.